

Jazz de cinci stele (Interviu de Ion Mariș)

Scris de Ion Maris
Marți, 22 Martie 2016 11:31 -

Pe **Lucian Ban** – compozitor și pianist trăitor la New York - l-am cunoscut personal la Sighet. A susținut două concerte pe meleagurile noastre (05 decembrie 2013 și 01 noiembrie 2015). Îi ascultasem o parte din creații, îl văzusem într-un concert la Cluj și mi-am dorit să se apropie de Sighet și sigheteni. Comunitatea sigheteană a iubitorilor de jazz este foarte restrânsă dar profundă, pasiunii acestui gen muzical se bucură rar, aici, acasă, de concerte spectaculoase, rămâne mereu speranța că și la noi se va întâmpla ceva... măcar un concert pe an... dacă un festival este mult prea greu de menținut. În toamna anului 2016 îmi doresc să-l revedem pe Lucian Ban la Sighet împreună cu muzicienii din combo –ul Elevation.

Ion Mariș (IM):

Stimate Lucian Ban, se pare că muzica bună nu este diluată de globalizare. Ce s-ar fi întâmplat cu muzica ta dacă nu se deschideau frontierele României după 1989?

Lucian Ban (LB):

Pentru mine schimbarea politică din 89' (aveam 20 de ani) a însemnat o șansă extraordinară să-mi împlinesc visul și pasiunea legată de jazz. Cred că globalizarea are un bilanț pozitiv pentru artiști și nu numai (cu toate provocările pe care le aduce). Niciodată în istorie persoanele și ideile nu circulă atât de ușor ca acum.

IM:

Ești foarte mult timp pe drumuri, din Europa în America de Nord, și retur, între două case. Unde-i casa ta?

LB:

Consider „acasă” New York - ul, mai exact Brooklyn - ul, considerat drept cel mai cosmopolitan cartier din lume. Dar „acasă” mai înseamnă și Transilvania, Ardealul, locul de unde mă trag ca să spun așa.

IM:

Ești extraordinar de bine receptat și apreciat în patria jazzului. Cum ți-ai „gestionat” traiectoria?

LB:

Jazz de cinci stele (Interviu de Ion Mariș)

Scris de Ion Maris
Marți, 22 Martie 2016 11:31 -

Sunt norocos și flatat în același timp de ecourile pe care albumele și muzica mea le au în patria jazz-ului și nu numai. Mă bucură foarte mult că proiectele legate de Enescu sau cântecele tradiționale – duetul „Transylvanian Concert” cu Mat Maneri sau recentul „Songs from Afar” cu Elevation Quartet și Gavril Țărmure prezintă lumii ceva din muzica extraordinară de filon românesc.

IM:

Inspirându-mă un pic din spusele celor de la „Downbeat”, cred că ești un creator de „vibrație universală”. Ce a favorizat impactul tău... universal?

LB:

Cred că asta este cea mai mare provocare pentru un artist – să creeze o artă personală care este „universală” în același timp. Nu știu dacă am reușit dar cu siguranță sunt flatat că cei de la celebra revistă Downbeat consideră asta. Încerc constant însă să mă apropiez de acest ideal, e un proces de o viață.

IM:

„Songs from afar” cunoaște un succes incontestabil. Care-i explicația?

LB:

Cred că este combinația dintre muzica tradițională transilvană și etos-ul jazz-ului. Jazz-ul este muzica cea mai universală dintre toate genurile muzicale, are o capacitate inerentă de-a absorbi și a crea hibride care sunt mai mult decât suma părților. Vocea și interpretarea lui Gavril Țărmure a acestor cântece tradiționale într-o „re-imaginare” prin jazz, cu un quartet de jazz foarte perceptiv și de mare calibru muzical pare să fi creat o muzică ce vorbește celor care o ascultă.

IM:

Se pare că are mare succes colegul nostru rotarian Gavril Țărmure în postura de vocalist de jazz. Vei extinde colaborarea cu el?

LB:

Da, în Octombrie 2016 vom avea un workshop la Bistrița cu Elevation și quartetul Elevation pentru a re-orchestra mai multe cântece tradiționale. Repertoriul de folclor este pur și simplu

Jazz de cinci stele (Interviu de Ion Mariș)

Scris de Ion Maris
Marți, 22 Martie 2016 11:31 -

---

extraordinar și dorim o aprofundare a acestui proiect. Intenționăm ca imediat după Bistrița să prezentăm rezultatele într-un turneu de concerte și prezentări publicului din nordul Transilvaniei.

IM:

În ce măsură ne reprezintă – pe noi, românii – jazzul?

LB:

În aceeași măsură în care ne reprezintă muzica clasică sau rock-ul. Adică mult, foarte mult – sunt forme de expresie muzicală care sunt general umane.

IM:

L-ai omagiat recent pe Paul Bey. Este reală legătura lui cu România?

LB:

Da, mama care l-a crescut era o evreică din Moldova.

IM:

Cât de mult te inspiră creația tradițională, populară?

LB:

Cea autentică mă inspiră foarte mult. Cred că noi artiștii suntem datori oarecum să păstrăm vie această tradiție, să o re-inventăm constant.

IM:

Dispar formele „clasice” ale muzicii de jazz? Spre ce ne îndreptăm?

LB:

Nu, ele nu dispar – există astăzi în jazz muzicieni care se păstrează foarte aproape de tradiție și în același timp există muzicieni care împing înainte această artă. Toți contribuie cred eu la un

Jazz de cinci stele (Interviu de Ion Mariș)

Scris de Ion Maris
Marți, 22 Martie 2016 11:31 -

---

jazz - astăzi - extrem de fertil și creativ.

IM:

Ai „urmași” muzicieni, români, în USA?

LB:

Din câte știu eu, nu.

IM:

Am adoptat – românii - în ultimii ani un limbaj foarte „tehnic” dar și pompos în același timp. Printre altele este foarte utilizat termenul de „proiect de țară”. Cum vezi segmentul cultural, într-un adevărat proiect de țară made in Romania?

LB:

Pentru orice „proiect de țară”, oricum l-am defini noi sau actorii politici, cultura unei nații reprezintă esența, expresia existențială a unui popor. Fără ea nu existăm și din acest punct de vedere orice „proiect de țară” care nu pune în centru expresia culturală a acestei mari comunități care este nația, este destinat eșecului și va fi irelevant cred eu.

IM:

Am discutat destul de mult în ultimul an - și sper să implementăm - un proiect de „educație prin cultură”, prin muzică. Încercăm, putem să facem ceva pentru tânăra generație?

LB:

Sigur, la fel ca și ideea de cultură din răspunsul anterior, educația trebuie să fie și ea un „proiect de țară”. Nu numai că putem dar suntem datori să „educăm” prin muzică noile generații. În acest sens îmi doresc ca proiectul „Elevation - Songs from Afar” să conțină pe lângă concertele și dezvoltarea de nou repertoriu și întâlniri cu tinerii de la liceele și școlile de muzică din orașele unde vom concerta – este foarte important să-i aducem în proces, să discutăm cu ei și sunt convins că o întâlnire între muzicienii din quartetul Elevation și studenți/elevi va fi o experiență extraordinară.

IM:

Ai simțit discrepanțe serioase între publicul sighetean și cel din centrele consacrate muzicii (Cluj, București, Timișoara, etc)?

LB:

Nu, singura deosebire este că cel din Sighet este mult mai puțin expus la evenimente culturale, în mod constant. Asta încerc eu prin aceste concerte ale mele când merg în România – să ajung în locații care nu sunt parte din circuitul tradițional al marilor orașe.

IM:

Ce urmează pentru Lucian Ban?

LB:

În luna Mai o să am un turneu european cu violistul american Mat Maneri (cu care am fost prezent și la Sighet și nordul Transilvaniei anul trecut). Vom prezenta materialul ce urmează să apară pe următorul nostru album, inclusiv unele prelucrări din Enescu. Am început un nou quintet împreună cu Mat Maneri, cu legendarul baterist american Billy Hart și cu celebrul tubist Bob Stewart. În luna octombrie Elevation se va afla în turneu în Europa pentru promovarea albumului „Songs from Afar” și vom ajunge și în România unde proiectul va fi dezvoltat mai departe cu Gavril Țărmure, încorporând mai multe cântece tradiționale din Transilvania. Sper mult să ajungem și la Sighet, la Baia Mare, Satu Mare, Zalău și alte locații cu acest proiect.

IM:

Mulțumesc mult și succes în activitatea ta creativă, pro activă!

LB:

A fost o plăcere să discut cu tine drag prieten și vreau să-ți și să vă mulțumesc pentru tot ceea ce faceți în privința culturii, a artelor, a implicării comunitare – fără voi lumea ar fi mult mai săracă.